

756

Besluit van 20 december 1991 ter voorkoming van samenloop van kinderbijslag (Samenloopbesluit kinderbijslag)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 27 november 1991 Directoraat-Generaal Sociale Zekerheid, Hoofdafdeling Volksverzekeringen en Pensioenen, nr. DGSZ/SV/T/91/5944;

Gelet op artikel 18, zesde lid, van de Algemene Kinderbijslagwet (Stb. 1990, 128);

De Raad van State gehoord (advies van 19 december 1991, nr. W12.91.0671);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, van 19 december 1991, Directoraat-Generaal Sociale Zekerheid, nr. DGSZ/SV/T/91/6765;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder de wet: de Algemene Kinderbijslagwet (Stb. 1990, 128).

Artikel 2

Indien voor een kind, dat niet als eigen kind, aangehuwd kind of pleegkind behoort tot een huishouden, over eenzelfde tijdvak recht op kinderbijslag bestaat voor twee personen van wie één persoon krachtens overeenkomst of rechterlijke uitspraak verplicht is bijdragen te leveren voor levensonderhoud ten behoeve van dat kind, wordt de kinderbijslag, waarop laatstbedoeld persoon recht heeft, niet betaald.

Artikel 3

In afwijking van artikel 2 van dit besluit en van artikel 18, vierde lid, van de wet, wordt de kinderbijslag betaald aan degene die de hoogste bijdrage in het onderhoud van het kind levert indien:

a. voor een kind over eenzelfde tijdvak recht op kinderbijslag bestaat voor twee personen;

b. één van deze personen, tot wiens huishouden het kind niet behoort, krachtens overeenkomst of rechterlijke uitspraak, verplicht is bijdragen te

leveren voor levensonderhoud ten behoeve van dat kind;

c. deze overeenkomst of uitspraak tot stand is gekomen vóór 1 januari 1982, en

d. deze overeenkomst of rechterlijke uitspraak geen bepaling bevat op grond waarvan de kinderbijslag waarop de laatstgenoemd persoon recht heeft, aan de andere persoon moet worden afgedragen.

Artikel 4

Indien voor een kind:

a. jonger dan 16 jaar dat hetzij door of in verband met het volgen van onderwijs of van een beroepsopleiding, hetzij door of in verband met ziekte of gebreken vermoedelijk het eerstkomende jaar niet als eigen kind, aangehuwd kind of pleegkind tot een huishouden zal behoren, of

b. van 16 jaar of ouder dat niet als eigen kind, aangehuwd kind of pleegkind tot een huishouden behoort, recht bestaat op kinderbijslag voor twee of meer personen, in andere situaties dan bedoeld in artikel 18, tweede lid, van de wet, en in artikel 2, waarbij geen van die personen het kind grotendeels onderhoudt, wordt, in afwijking van artikel 18, vijfde lid, van de wet, de kinderbijslag betaald aan degene die de hoogste bijdrage in het onderhoud van het kind levert, alsmede aan degene die de op één na hoogste bijdrage in het onderhoud van dit kind levert. Aan andere personen wordt geen kinderbijslag betaald.

Artikel 5

Indien de samenloop, bedoeld in artikel 4, onderdeel b, betrekking heeft op een kind van 18 jaar of ouder, waarbij een persoon dit kind grotendeels onderhoudt en een ander persoon dit kind in belangrijke mate onderhoudt, wordt, in afwijking van artikel 18, vijfde lid, van de wet, de kinderbijslag aan elk van deze personen betaald.

Artikel 6

Dit besluit kan worden aangehaald onder de titel «Samenloopbesluit kinderbijslag».

Artikel 7

De algemene maatregel van bestuur van 19 februari 1982 (Stb. 67) wordt ingetrokken.

Artikel 8

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 1992.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

Lasten en bevelen, dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 20 december 1991

Beatrix

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
E. ter Veld

Uitgegeven de *eenendertigste* december 1991

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

NOTA VAN TOELICHTING

Bij wet van 4 december 1991, Stb. 669 (de invoering van het mutatiesysteem) is de Algemene Kinderbijslagwet (AKW) gewijzigd. Een van de wijzigingen betreft de vastlegging van regels aangaande de samenloop van kinderbijslagrechten. Het komt veelvuldig voor, dat twee of meer verzekerden recht hebben op kinderbijslag over eenzelfde tijdvak voor hetzelfde kind. Dit noodzaakt tot het stellen van regels. Voorheen werden deze regels met betrekking tot samenloop gesteld bij algemene maatregel van bestuur (Besluit van 19 februari 1982, Stb. 67); nu zijn de hoofdregels hieromtrent vastgelegd in artikel 18 van de wet. In deze hoofdregels wordt bepaald dat

- bij aanspraken tussen twee ouders die gezamenlijk een huishouden vormen, een man en een vrouw, zij gezamenlijk kunnen bepalen aan wie de kinderbijslag wordt betaald (18, tweede lid);
- bij aanspraken tussen twee verzorgende ouders, een vrouw en een man, die niet tot een gezamenlijke aanwijzing komen, de vrouw voorgaat (18, derde lid);
- bij aanspraken tussen enerzijds de verzorgende ouder en anderzijds de onderhoudende ouder de aanspraken van de verzorgende ouder voorgaan (18, vierde lid);
- in andere situaties de aanspraken voorgaan van degene die de hoogste bijdrage in het onderhoud van het kind levert (18, vijfde lid).

Het zesde lid van artikel 18 geeft de mogelijkheid bij algemene maatregel van bestuur nadere en aanvullende regels met betrekking tot situaties van samenloop te stellen. Dit besluit strekt daartoe. De regeling wordt overigens materieel niet gewijzigd. Het voorstel ontmoet uit oogpunt van deregulering geen bezwaar. Het voorstel heeft geen specifieke gevolgen voor vrouwen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 2

In dit artikel is geregeld dat de kinderbijslag niet wordt betaald aan degene die krachtens overeenkomst of rechterlijke uitspraak verplicht is een bijdrage te leveren in het onderhoud van het kind. De memorie van toelichting op het wetsvoorstel kinderbijslag aan de verzorgende ouder (Kamerstukken II 1980/81, 16 632, nr. 3, pag. 4) zegt hierover: «Voorts moet in geval van echtscheiding of duurzaam gescheiden leven de onderhoudende partner op grond van het echtscheidingsvonnis of overeenkomst de hem toekomende kinderbijslag vrijwel altijd aan de partner bij wie de kinderen verblijven (de verzorgende ouder dus) overdragen. Door echter het recht rechtstreeks bij de verzorgende ouder te leggen wordt diens zelfstandigheid vergroot en is deze partner niet langer afhankelijk van de goedwillendheid van de andere partner.» Om te voorkomen dat het kinderbijslagstelsel breuklijnen bevat, in die zin dat de verzorgende ouder voor de kinderen jonger dan 16 jaar en de alimentatie-betalende ouder voor oudere kinderen recht heeft op kinderbijslag, is voorts artikel 10a bij wet van 17 december 1981 (Stb. 742) ingevoegd.

Op grond van hetgeen in artikel 10a, onderdeel b, is bepaald, wordt de bijdrage in het onderhoud van degene met wie de verzekerde geen huishouden vormt, maar die krachtens overeenstemming of rechterlijke uitspraak verplicht is bijdragen te leveren voor levensonderhoud ten behoeve van dat kind, aangemerkt als door de verzekerde in het onderhoud van dat kind geleverde bijdragen. Op grond van de criteria, neergelegd in het nieuwe artikel 18 van de wet zal, ingeval van

echtscheiding, in het algemeen de ouder aan wie het kind is toegewezen kinderbijslaggerechtigd zijn, hetzij omdat dit kind tot zijn of haar huishouden behoort (artikel 18, vierde lid van de wet) hetzij – ingeval het kind uitwonend is – omdat die ouder de hoogste bijdrage in het onderhoud van het kind levert (artikel 18, vijfde lid van de wet). Die ouder zal, mede gelet op genoemd artikel 18 van de wet, in de praktijk veelal degene zijn die de hoogste bijdrage in het onderhoud van het kind levert. De alimentatie-betalende ouder komt eventueel in aanmerking voor buitengewone lasten-aftrek. Artikel 2 strekt ertoe dat, indien een kind ten opzichte van beide ouders (ex-echtgenoten) uitwonend is en de ene ouder alimentatieplichtig is, de andere ouder de kinderbijslag ontvangt in de situatie dat de onderhoudsbijdragen van beide ouders gelijk zijn.

Artikel 3

In dit artikel is geregeld dat, wanneer een rechterlijke uitspraak of overeenkomst tot stand is gekomen vóór 1 januari 1982 (ingangsdatum uitbetaling kinderbijslag aan de verzorgende ouder, Wet van 17 december 1981, Stb. 742) en geen bepaling bevat op grond waarvan de kinderbijslag moet worden afgedragen, wordt de kinderbijslag betaald aan degene die de hoogste bijdrage in het onderhoud van het kind levert. Daarmee wordt het thans bestaande overgangsrecht gecontinueerd.

Artikel 4

Artikel 4 is van toepassing op de situatie van samenloop, waarin een kind voor het recht op kinderbijslag in beginsel voor twee kinderen kan worden geteld. Hiervan is sprake indien het een uitwonend kind betreft, jonger dan 16 jaar, dat uitwonend is in verband met studie of handicap. Tevens is hiervan sprake bij een uitwonend kind van 16 jaar of ouder. Indien meerdere personen dit kind in belangrijke mate onderhouden, wordt de kinderbijslag betaald aan degene die de hoogste onderhoudsbijdrage levert alsmede aan degene die de op een na hoogste onderhoudsbijdrage levert. Indien echter een van deze personen het kind grotendeels onderhoudt – waardoor recht bestaat op tweevoudige kinderbijslag – is artikel 4 van dit besluit niet van toepassing en wordt ingevolge art. 18, vijfde lid, van de wet de kinderbijslag betaald aan degene die de hoogste bijdrage in het onderhoud van het kind levert.

Artikel 5

Dit artikel is van toepassing op de situatie van samenloop van kinderbijslag voor een uitwonend kind van 18 jaar en ouder. De regeling is vergelijkbaar met die in het vierde artikel van dit besluit. Een uitwonend kind van 18 jaar of ouder kan in beginsel voor drie kinderen worden geteld. In die situatie wordt (tweevoudige) kinderbijslag betaald aan de persoon die het kind grotendeels onderhoudt en enkelvoudige kinderbijslag aan de persoon die het kind in belangrijke mate onderhoudt.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
E. ter Veld